
Ουσιαστικές παρεμβάσεις στο θεσμικό πλαίσιο εκτέλεσης των δημόσιων έργων ζητά ο ΣΤΕΑΤ

2023/05/31 09:57 στην κατηγορία ΑΥΤΟ/ΔΡΟΜΟΙ

Ουσιαστικές παρεμβάσεις στο θεσμικό πλαίσιο εκτέλεσης των δημόσιων έργων όλων των μορφών (παραχωρήσεις- κτιριακές και λοιπές υποδομές) ζητεί ο Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών Ανωτέρας Τάξης (ΣΤΕΑΤ).

Όπως ανέφερε ο Σύνδεσμος, στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσής του, «Συνεχίστηκε και το τελευταίο χρονικό διάστημα η αρνητική επιρροή των διαδοχικών κάθε μορφής κρίσεων που υπήρξαν στην χώρα μας, με άμεσες επιπτώσεις και στον κατασκευαστικό κλάδο, όπου παρά τις προσπάθειες προώθησης νέων έργων και την μερική λήψη διορθωτικών μέτρων, συγκεκριμένα ζητήματα εξακολουθούν να υφίσταται και να λειτουργούν αρνητικά.

Τραυματισμένος ο κατασκευαστικός κλάδος από **πολυετή στασιμότητα και αδρανοποίηση καλείται να αντιμετωπίσει πολύ μεγάλες ανάγκες κατασκευαστικής δραστηριότητας** που επιβάλλονται για την ανάπτυξη της οικονομίας και την κάλυψη των απωλειών του προηγούμενου διαστήματος λόγω των κρίσεων, με πολύ σοβαρή συμμετοχή στην εντεινόμενη αναπτυξιακή δραστηριότητα σε όλους τους τομείς, που ακολουθεί ως διάδοχη κατάσταση μετά τις κρίσεις.

Η σωστή διαχείριση αυτή την περίοδο και η διασφάλιση της απορρόφησης πόρων του ΕΣΠΑ, των διατιθέμενων ποσών του Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς και **η κατάλληλη και αποδοτική διαχείριση των διατιθέμενων ιδιωτικών πόρων**, στο πλαίσιο σωστά δομημένου και επεξεργασμένου εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού, είναι καθοριστικής σημασίας για την ουσιαστική επιτυχία της αναπτυξιακής προσπάθειας.

Μεταξύ άλλων είναι αδιανόητο σε αυτές τις συνθήκες να συνεχίζουν να υφίστανται και να ταλανίζουν, ζητήματα μη αντικειμενικής αντιμετώπισης του προβλήματος των αυξανόμενων τιμών, με λήψη ημίμετρων, χωρίς ριζική αναμόρφωση του συστήματος τιμολόγησης και αναθεώρησης, με δυσμενείς επιπτώσεις στην ομαλή εκτέλεση των έργων λόγω του μειωμένου ύψους καταβολών σε σχέση με το κόστος τους.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι και η επιλογή στο πλαίσιο του ευρύτερου στρατηγικού σχεδιασμού, πέραν των έργων πρασίνου και παραγωγικής ανασυγκρότησης και σε έργα που σε συγκεκριμένες περιοχές αντιμετωπίζουν μεγάλα και επιδεινούμενα κυκλοφοριακά προβλήματα με άμεσες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, στην

υγεία και στην οικονομία.

Για τους λόγους αυτούς εξακολουθούμε να εστιάζουμε με ιδιαίτερη έμφαση στο αίτημά μας **ουσιαστικών παρεμβάσεων στο θεσμικό πλαίσιο εκτέλεσης των Δημόσιων έργων, όλων των μορφών (παραχωρήσεις- κτιριακές και λοιπές υποδομές)** στον ισορροπημένο και ταυτόχρονα στοχευμένων δράσεων εθνικό στρατηγικό σχεδιασμό και στην λήψη των αναγκαίων μέτρων αξιοποίησης και διεύρυνσης των διατιθέμενων πόρων.

Σε μία περίοδο ιδιαίτερων και μεγάλων απαιτήσεων για την αποφασιστική στήριξη της σε επιτάχυνση ανάπτυξης, με παράλληλο σεβασμό στα περιβαλλοντικά θέματα και ουσιαστικό όφελος στην κοινωνία, είναι απαραίτητη η προώθηση και υλοποίηση μέτρων και ενεργειών με τις κατάλληλες ρυθμίσεις.

Μεταξύ άλλων κύριες ρυθμίσεις αφορούν θέματα όπως:

1. Αναλυτικά Τιμολόγια - Συντελεστές Αναθεώρησης

Επιβάλλεται η άμεση ενεργοποίηση της Εταιρείας Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών, με τον ορισμό και των εκπροσώπων του ΥΠΟΜΕ στο Διοικητικό της Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι άλλοι σχετιζόμενοι φορείς έχουν υποδείξει τους εκπροσώπους τους και η ως άνω Εταιρεία είναι αρμόδια, για την ταχεία ανάπτυξη, λειτουργία και διαχείριση του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΕΠ – ΤΙΜ – ΤΕΜ).

Πρέπει άμεσα να επιδιωχθεί η ταχεία προώθηση των ενεργειών για την θεσμική θωράκιση του κόστους κατασκευής των έργων όπως αυτό εκάστοτε διαμορφώνεται, με την διαμόρφωση σύγχρονων Αναλυτικών Τιμολογίων Εργασιών και διαμόρφωσης αντικειμενικών Συντελεστών Αναθεώρησης και στην μεταβατική περίοδο έως την πλήρη εφαρμογή του νέου συστήματος.

Για τον σκοπό αυτό θα θέσουμε υπόψη του ΥΠΟΜΕ την μηχανογραφημένη πλέον εφαρμογή και την σχετική μεθοδολογία υπολογισμού στην οποία προχώρησε εξειδικευμένη εταιρεία για την έκδοση ανά τρίμηνο των τιμών μονάδας και των συντελεστών αναθεώρησης τόσο με βάση τα υφιστάμενα αναλυτικά τιμολόγια του ΑΤΟΕ και ΑΤΕΟ, καθώς και για 400 περίπου νέα άρθρα οικοδομικών εργασιών και έργων οδοποιίας, με σωστή μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους των εργασιών, μετά από την απαιτούμενη επικαιροποίηση αποδόσεων και άλλων παραμέτρων.

Την εργασία αυτή που έγινε το 2010-2011 την χρηματοδοτήσαμε, και αντίστοιχα χρηματοδοτούμε μαζί με άλλες οργανώσεις, για να θέσουμε επιτέλους τις βάσεις για ένα αντικειμενικό τρόπο τιμολόγησης και αναθεώρησης των εργασιών.

Επιμένουμε στην θέση μας ότι οι τιμές, αναλύσεις, αναθεώρηση πρέπει να

εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις δηλαδή τόσο στις Συμβάσεις Παραχώρησης όσο και στις συμβάσεις που εμπεριέχουν Συντήρηση και Λειτουργία.

Παράλληλα επιμένουμε στην ανάγκη επικαιροποίησης όλων των προϋπολογισμών των προς δημοπράτηση Δημοσίων Έργων, Έργων Παραχώρησης και Έργων ΣΔΙΤ.

2. Πόροι Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η μετά τις πρόσφατες κρίσεις ανάγκη επιτάχυνσης της ανάπτυξης της οικονομίας, με παράλληλο ουσιαστικό σεβασμό στις μεγάλες περιβαλλοντικές απαιτήσεις, επιβάλλει την επανεξέταση και την αναδιάρθρωση πόρων, για την επίτευξη του καλύτερου αναπτυξιακού αποτελέσματος.

Η μεγιστοποίηση της χρήσης διατιθέμενων πόρων χωρίς την διάθεση σε τομείς που δεν είναι σίγουρη η απορρόφησή τους, είναι αναγκαία τόσο για την διασφάλιση της απορρόφησης του συνόλου του διατιθέμενου ποσού, όσο και για την εκτέλεση έργων ιδιαίτερης αναπτυξιακής σημασίας σε συνθήκες μάλιστα απαίτησης κάλυψης σοβαρών και επίκαιρων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Πέραν της απαιτούμενης αναδιάρθρωσης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, οι καθυστερήσεις που από τις τελευταίες κρίσεις (υγειονομική και συρράξεων) δημιουργήθηκαν, απαιτούν επίσης άμεσα την διεκδίκηση παράτασης του προβλεπόμενου χρόνου απορρόφησης για την διασφάλιση της ομαλής περαίωσης έργων.

3. Προκαταβλητέο ποσό Έργων Παραχώρησης

Αποτελεί πάγια θέση μας την οποία συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε, ότι ρυθμίσεις που θεσπίστηκαν σε χρόνο προγενέστερο πριν από δεκατρία χρόνια με την εφαρμογή του πρώτου Μνημονίου στην χώρα μας, απηχώντας αντίληψη «επιβολής» τιμωρίας για τα προβλήματα της οικονομίας, για τα οποία είχε η χώρα ευθύνη, δεν μπορούν να συνεχίζουν να εφαρμόζονται πολύ μεταγενέστερα και μετά από υγειονομική κρίση και πολεμική σύρραξη και τις παγκοσμίου χαρακτήρα επιπτώσεις τους, για τις οποίες η χώρα δεν είχε καμία απολύτως ευθύνη.

Για τους λόγους αυτούς, μεταξύ άλλων, επιβάλλεται το μεγαλύτερο ποσοστό ή και όλο το ποσό που καταβάλλεται κατά την ανάληψη Έργου Παραχώρησης (Upfront Fee), να καταβάλλεται για την χρηματοδότηση έργων (απευθείας ή με Πληρωμές Διαθεσιμότητας), ενώ σήμερα με τις υφιστάμενες ρυθμίσεις το ποσό αυτό διατίθεται εξ' ολοκλήρου για την αποπληρωμή του χρέους.

Δεν είναι δυνατόν τιμωρητικές ρυθμίσεις άλλης εποχής που επιβλήθηκαν για άλλους λόγους, να συνεχίσουν να επιβάλλονται στην χώρα σε περίοδο προβλημάτων στην οικονομία της, που δημιουργήθηκαν χωρίς ευθύνη της και έτσι να στερείται

σημαντικών πόρων απαραίτητων για την ανάπτυξή της μετά τις κρίσεις.

Η αντιμετώπιση των προβλημάτων της οικονομίας και του χρέους δεν μπορεί να γίνεται με μία τυφλή διάθεση πόρων χωρίς την παραγωγική εκμετάλλευση τους.

Αντίθετα επιτυγχάνεται πολύ πιο αποτελεσματικά με την διάθεση των πόρων σε αναπτυξιακή κατεύθυνση μέσω της εκτέλεσης έργων, που δημιουργεί περαιτέρω πολλαπλάσια θετική παραγωγική επίπτωση, όφελος για την οικονομία και συνεπάγεται κανονική διαδικασία αποπληρωμής του χρέους μέσα από την αύξηση της παραγωγής και την ανάπτυξη.

Για το ζήτημα αυτό και λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος αυτών των πόρων και την αναγκαιότητα της χρήσης τους, η διεκδίκηση από την χώρα πρέπει να είναι ιδιαίτερα έντονη.

4. Χρηματοδότηση - Βιωσιμότητα Έργων

Είναι επιβεβλημένη η συνεχής και ομαλή χρηματοδότηση των έργων που εκτελούνται, χωρίς καθυστερήσεις που οφείλονται σε γραφειοκρατικούς λόγους, μεταβολές ρυθμίσεων πηγών χρηματοδότησης, καθυστερήσεις λήψης αποφάσεων κλπ., που τελικά επηρεάζουν αρνητικά την κανονική τους εκτέλεση και την έγκαιρή τους περαίωση.

Συγχρόνως πρέπει να διασφαλίζεται η σύμφωνη με τις προβλέψεις των Συμβάσεων Παραχώρησης κανονική και πλήρης χρηματοδότηση των Έργων Παραχώρησης, με τις προβλεπόμενες κατ' έτος αυξήσεις των τιμών διοδίων τελών, που είναι απαραίτητη για την βιωσιμότητα τους και την έγκαιρη αποπληρωμή των δανείων, συνεκτιμώντας την ιδιαίτερη ανησυχία των δανειστών όταν η κανονική χρηματοδότηση δεν πραγματοποιείται. Σε περίπτωση που για διάφορους λόγους δεν είναι δυνατή η εφαρμογή των σχετικών συμβατικών προβλέψεων για αυξήσεις τιμών διοδίων τελών και η ευθύνη για αυτό δεν ανήκει στους Παραχωρησιούχους, πρέπει να ευρίσκεται κατάλληλος τρόπος αποζημίωσης τους ώστε να αντιμετωπίζονται τα σχετικά προβλήματα.

5. Εθνικός Στρατηγικός Σχεδιασμός

Επιζητήσαμε και επιζητούμε την πλέον συγκροτημένη διαδικασία επιλογής και προγραμματισμού εκτέλεσης έργων, με την σωστή αξιολόγησή τους με την χρήση συγκεκριμένων κανόνων και κριτηρίων, την διασφάλιση της προώθησης των έργων εθνικής σημασίας με την κατάλληλη ιεράρχηση, αλλά και συγχρόνως την διαμόρφωση των συνθηκών αξιολόγησης και προώθησης των έργων σε νομαρχιακό και περιφερειακό επίπεδο, στο πλαίσιο ισόρροπης ανάπτυξης, απαραίτητης στην χώρα μας όπου υπάρχει ανισοκατανομή υλοποίησής τους σε διάφορες περιοχές, διασφαλίζοντας την περιφερειακή σύγκλιση που επιβάλλεται για την αποκατάσταση

αυτής της ισορροπίας.

Ο εθνικής σημασίας στρατηγικός σχεδιασμός με αυτά τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά, είναι απολύτως απαραίτητος για τον ορθό προγραμματισμό και την εκτέλεση έργων μεγάλου όγκου, κάθε μορφής και μεγέθους, Δημοσίων, Παραχωρήσεων και ΣΔΙΤ, με επιδίωξη την προγενέστερη ωρίμανση τους και με την κατάλληλη προετοιμασία, η οποία πρέπει να ανταποκρίνεται τόσο στις παρούσες όσο και τις μελλοντικές ανάγκες και συνθήκες προϊούσας αναπτυξιακής δραστηριότητας και συνεπάγεται την πλήρη αξιοποίηση κάθε μονάδας, μικρής και μεγάλης του κατασκευαστικού κλάδου.

6. Πρότυπες Προτάσεις

Επιδιώξαμε από το παρελθόν την εφαρμογή του θεσμού των Προτύπων Προτάσεων, για την απελευθέρωση του ιδιωτικού τομέα από αγκυλώσεις και χρονοβόρες διαδικασίες, την ταχεία προώθηση έργων σε όφελος της οικονομίας και την ανάπτυξης.

Επισημαίνουμε ιδιαίτερα ότι στο πλαίσιο της ανάγκης ταχείας προώθησης έργων για την γρήγορη αντιμετώπιση κυκλοφοριακών και περιβαλλοντικών προβλημάτων με άμεση επίπτωση στην ποιότητα ζωής και την ανάπτυξη, οι Πρότυπες Προτάσεις μπορούν να δώσουν άμεσες λύσεις.

Επιμένουμε ωστόσο στην μεταβολή των προβλέψεων του νόμου με τον οποίο θεσπίστηκαν οι πρότυπες προτάσεις, ώστε χωρίς τα υφιστάμενα μεγάλα οικονομικά όρια προϋπολογισμού έργων να υπάρχει η δυνατότητα υιοθέτησης και αξιοποίησης προτάσεων κάθε είδους που προέρχονται από ιδιώτες.

Είναι απαραίτητο να δοθεί η δυνατότητα υλοποίησης κάθε μορφής προτάσεων σε επίπεδο Δήμων, Νομών, Περιφέρειας που θα οδηγήσει και στην ταχεία αξιοποίηση υφιστάμενων αδρανών θέσεων με την κατασκευή ανταποδοτικών έργων, όταν μάλιστα επιτυγχάνεται η, από την μεταγενέστερη εκμετάλλευση αποπληρωμή του κόστους κατασκευής τους».